

PANEVĖŽIO MARGARITOS RIMKEVIČAITĖS PROFESINIO RENGIMO CENTRAS

(įmonės pavadinimas)

3	0	4	3	8	4	3	5	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įmonės kodas)

PATVIRTINTA
Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės
profesinio rengimo centro direktoriaus
2019 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V1-42

GABIŲ MOKINIŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

2019-03-29 Nr. V16-34

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gabių mokinių ugdymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas vadovaujantis Gabių vaikų ir jaunuolių ugdymo strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. ISAK – 2667, Gabių ir talentingų vaikų ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK – 105, Gabių ir talentingų vaikų paieškos, atpažinimo sistemos sukūrimo ir mokyklų šiems vaikams prieinamumo didinimo 2014-2016 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014-01-27 įsakymu Nr.V-38 (suvestinė redakcija nuo 2015-01-26).

2. **Šis aprašas reglamentuoja** gabių mokinių ugdymo organizavimo tvarką Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesiniame rengimo centre.

3. **Tvarkos aprašo paskirtis** – užtikrinti gabių mokinių gabumų atskleidimą ir visavertį ugdymą, plėtojančią gebėjimus ir polinkius bei sudarančią geresnes socialines ir edukacines ugdymosi sąlygas ir laiduojančią ugdymo(si) tęstinumą.

4. **Tvarkos tikslas** – sudaryti pagrindą gabių mokinių ugdymo sistemai, išsiaiškinti mokinių pomėgius, sugebėjimus, sudaryti palankias sąlygas jiems atsiskleisti mokomojoje, organizacinėje bei neformalaus ugdymo veikloje, ugdyti mokinių kūrybingumą, iniciatyvumą, atsakingumą ir pasitikėjimo savimi jausmus.

5. Tikslui pasiekti keliami **uždaviniai**:

5.1. atpažinti gabius mokinius, pasižyminčius aukštu gebėjimų lygiu;

5.2. sudaryti sąlygas mokinių gebėjimų vystymuisi mokomojoje ir popamokinėje veikloje;

5.3. skatinti gabių mokinių norą mokytis, aktyviai dalyvauti šalies, tarptautiniuose projektuose ir olimpiadose, ugdyti mokinių kūrybiškumą, iniciatyvumą, atsakingumą;

5.4. pamokose taikyti ugdymo turinio individualizavimą ir diferencijavimą;

5.5. aktyvinti mokinius, rengiant projektinius darbus;

5.6. paskatinti mokinius, užėmusius prizines vietas olimpiadose, varžybose, konkursuose;

5.7. gerinti švietimo pagalbos gabiems mokiniams kokybę;

5.8. skatinti mokinių tėvus/globėjus/ rūpintojus aktyviai dalyvauti Įstaigos veikloje ugdant ypatingus mokinių gabumus;

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Gabumas – anatominių-fiziologinių sėkmingos veiklos pradmenų, užuomazgų visuma, sąlygojanti lengvą, greitą ir kokybišką fizinių ir protinių veiksmų plėtrą. Gabumai gali pasireikšti vienoje ar keliose šių sričių: bendrojo intelekto, atskirose mokslo srityse, socialinio funkcionavimo, meninės veiklos.

Gabūs mokiniai – mokiniai, galintys greitai ir veiksmingai įgyti žinių ir mokėjimų; juos pritaikyti kintančiose situacijose naujoms problemoms spręsti; sparčiai mokytis iš įgytos patirties ir atpažinti, kokiose situacijose tikslinga naudoti įgytas žinias ir mokėjimus.

7. Gabių mokinių ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nurodytais principais:

7.1. demokratiškumo – mokiniai gali laisvai pasirinkti poreikius atitinkančias veiklas ir švietimo įstaigas bei ugdymo formas;

7.2. prieinamumo – sudaromos visos sąlygos mokiniui ugdytis, siūlomos veiklos ir mokymosi būdai prieinami visiems mokiniams, nepriklausomai nuo socialinės padėties, gyvenamosios vietos, amžiaus, lyties, kalbinės aplinkos;

7.3. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal mokinio poreikius ir galimybes;

7.4. paslaugų tęstinumo – kai gabių mokinių paieška, atpažinimas ir ugdymas sudaro vientisą interaktyvią seką;

7.5. atsakomybės ir kompetencijos – gabių mokinių paiešką, atpažinimą ir ugdymą vykdo kvalifikuoti specialistai, įstatymų numatyta tvarka teikiantys kokybiškas švietimo paslaugas.

8. Gabių mokinių ugdymas organizuojamas pagal Įstaigoje sukurta sistemą, kuri apima gabių mokinių atpažinimą, ugdymo organizavimą bei ugdymo proceso koregavimą, mokytojų kvalifikacijos kėlimą, rezultatų analizę ir sklaidą (*1-2 priedai*).

II. GABIŲ MOKINIŲ ATPAŽINIMAS

9. Gabūs mokiniai atpažįstami vadovaujantis šiais kriterijais:

9.1. mokinių dalykų mokymosi pasiekimų įvertinimai 9-10 balų;

9.2. mokiniai yra olimpiadų, dalykinių, meninių konkursų, sportinių varžybų ir kitų tikslinės paskirties renginių prizinių vietų laimėtojai ar laureatai;

9.3. stebimi išskirtiniai kokios nors srities gebėjimai, įgūdžiai, kūrybiškumas;

9.4. atsižvelgiama į tėvų/globėjų/rūpintojų, mokytojų, klasės auklėtojų pastebėjimus, psichologo rekomendacijas, paties mokinio nuomonę;

9.5. taikomi adaptuoti ir standartizuoti gabių mokinių poreikius identifikuojantys instrumentai, testai, tyrimai;

10. Gabių mokinių sąrašai pristatomi Mokytojų tarybos posėdžiuose.

III. GABIŲ MOKINIŲ UGDYMAS

11. Gabūs mokiniai ugdomi šiose srityse:

11.1. dvasinėje dorovinėje veikloje;

11.2. pilietinėje patriotinėje veikloje;

11.3. dalykinių kompetencijų ugdyme;

11.4. mokslinėje pažintinėje veikloje;

11.5. estetinėje - meninėje veikloje;

11.6. visuomenei naudingoje veikloje;

11.7. sportinėje - sveikatingumo veikloje;

11.8. informacinių kompetencijų ugdyme;

11.9. lyderystės veikloje.

12. Gabių mokinių ugdymas pagal amžių, gebėjimus ir polinkius diferencijuojamas, individualizuojamas suteikiant galimybę:

12.1. patiems išsikelti mokymosi tikslus ir uždavinius;

12.2. rinktis išplėstinį kursą, pagilinto mokymosi ar neformaliojo švietimo programas;

12.3. pasinaudoti savarankiško mokymosi galimybėmis;

12.4. pamokų metu dirbti savarankiškai, pasirinkti individualizuotas, sudėtingesnes, papildomas užduotis tų mokomųjų dalykų, kurių įprastinės užduotys lengvai įveikiamos;

12.5. aktyviai dalyvauti Įstaigos renginiuose, konkursuose, projektuose;
12.6. pasitikrinti žinias ir gebėjimus olimpiadų, varžybų, konkursų metu;
12.7. dalyvauti susitikimuose su mokslininkais, aukštųjų mokyklų dėstytojais, darbdaviais;

12.8. tapti kitų mokinių konsultantu, grupinio darbo vadovu.

13. Gabių mokinių ugdymą organizuoja Įstaigos mokytojai ir administracija:

13.1. dalyko ir profesijos mokytojo funkcijos:

13.1.1. naudojant anketines apklausas, pokalbių metu, analizuojant įvairius rašomuosius darbus iki kiekvienų metų lapkričio mėnesio išsiaiškinti mokinių gabumus;

13.1.2. nustatyti gabaus mokinio mokymosi stilių ir į jį atsižvelgti dirbant su gabiu mokiniu;

13.1.3. suformuluoti gabiam mokiniui ilgalaikius tikslus, besiremiančius ilgalaikiu įsipareigojimu;

13.1.4. atsižvelgiant į mokinių gabumus organizuoti (diferencijuoti ir individualizuoti) pamokoje veiklą, kur gabus mokinytis galėtų save realizuoti;

13.1.5. pamokose naudoti aktyvius mokymo metodus, kurie sudarytų sąlygas mokiniui visapusiškai atsiskleisti;

13.1.6. gabiams mokiniams pasiūlyti atskiras užduotis namų darbams;

13.1.7. ugdyti mokinių kūrybiškumą, iniciatyvumą, atsakingumą.

13.1.8. derinti atskirų dalykų mokytojų darbą ir reikalavimus, atsižvelgiant į gabių mokinių polinkius atskiriems dalykams;

13.1.9. skatinti gabius mokinius aktyviai dalyvauti Įstaigos, miesto, rajono, respublikos mastu organizuojamuose renginiuose (konkursuose, viktorinose, olimpiadose, varžybose ir kt.);

13.1.10. siekti aukšto mokinių pasiekimų lygio ne tik teikiant žinias, bet ir ugdant bendruosius gebėjimus, kompetencijas bei pasirengimą mokytis visą gyvenimą;

13.1.11. organizuoti ir vykdyti įvairius projektus, įtraukiant gabius ir aktyvius mokinius;

13.1.12. organizuoti dalykų olimpiadas ir ruošti joms mokinius;

13.1.13. organizuoti mokomųjų dalykų savaites, parodas, mokinių konferencijas;

13.1.14. organizuoti susitikimus su žymiais žmonėmis, Įstaigoje mokomų specialybių atstovais;

13.1.15. įvairiomis formomis (organizuojant atviras pamokas, pranešimai metodinėse grupėse) skleisti įgytą patirtį dirbant su gabiais mokiniais; tobulinti darbo su gabiais mokiniais ugdymo kompetencijas;

13.1.16. susipažinti ir naudotis gabių vaikų ugdymui skirta metodine medžiaga, pateikta Gabių vaikų ugdymo modelio portale, adresu <http://www.gvu.lt>;

13.1.17. inicijuoti ir rašyti projektus, skirtus gabių vaikų ugdymui;

13.2. Klasės/grupės auklėtojo funkcijos:

13.2.1. vedant pokalbius, organizuojant anketines apklausas, iki lapkričio mėnesio išsiaiškinti mokinių pomėgius ir gebėjimus. Naudoti dalykininkų ar profesijos mokytojų atliktų tyrimų medžiagą;

13.2.2. organizuoti mokytojų dalykininkų tarpusavio bendradarbiavimą, atpažįstant gabius mokinius;

13.2.3. atsižvelgiant į mokinių pomėgius skatinti gabių mokinių norą mokytis, atrasti, kurti, tobulėti;

13.2.4. sudaryti palankias sąlygas mokinių gebėjimų vystymuisi mokomojoje ir neformaliojo ugdymo veikloje;

13.2.5. vesti pokalbius, diskusijas apie įvairias specialybes, tolesnio lavinimosi galimybes, organizuoti susitikimus su mokiniais, baigusiais Įstaigą ir įsitvirtinusiems gyvenime;

13.2.6. organizuoti ekskursijas po Lietuvos žymesnes vietas aktyviems, gabiams mokiniams;

13.2.7. pareikšti padėkas mokinių tėvams/globėjams/rūpintojams, kurių vaikai pasiekė gerų rezultatų;

13.3. Administracijos funkcijos:

13.3.1. rengiant ugdymo planą tikslingai išnaudoti Bendrųjų ugdymo planų teikiamas galimybes;

13.3.2. metinėse veiklos programose iškelti uždavinius, efektyvinančius darbą su gabiais mokiniais;

13.3.3. gabių mokinių ugdymą numatyti rengiant metodinių grupių veiklos programas;

13.3.4. aptarti veiklos su gabiais mokiniais rezultatus metodinių grupių posėdžiuose;

13.3.5. paskatinti mokinius, užėmusius prizines vietas olimpiadose, varžybose, konkursuose pagal Įstaigos mokinių skatinimo, pagalbos priemonių ir drausminių nuobaudų skyrimo tvarką;

13.3.6. Įstaigos stende pareikšti padėkas ir sveikinimus mokiniams, pasiekusiems gerų rezultatų;

13.3.7. organizuoti nuolatinę gabių mokinių stebėseną, kokybinių pasiekimų analizę, vykdyti tyrimus;

13.3.8. organizuoti mokytojams seminarus darbui su gabiais mokiniais;

13.3.9. pareikšti mokytojams padėkas už mokinių ruošimą olimpiadoms, varžyboms, konkursams;

13.3.10. neformalaus ugdymo valandas panaudoti pagilintam dalykų mokymuisi, konkursų, olimpiadų rengimui, ilgalaikio projekto metodo taikymui;

13.3.11. gabių mokinių tėvams/globėjams/rūpintojams teikiama informacija apie ugdymosi pasiekimus tėvų susirinkimų metu bei pranešimais per elektroninį dienyną.

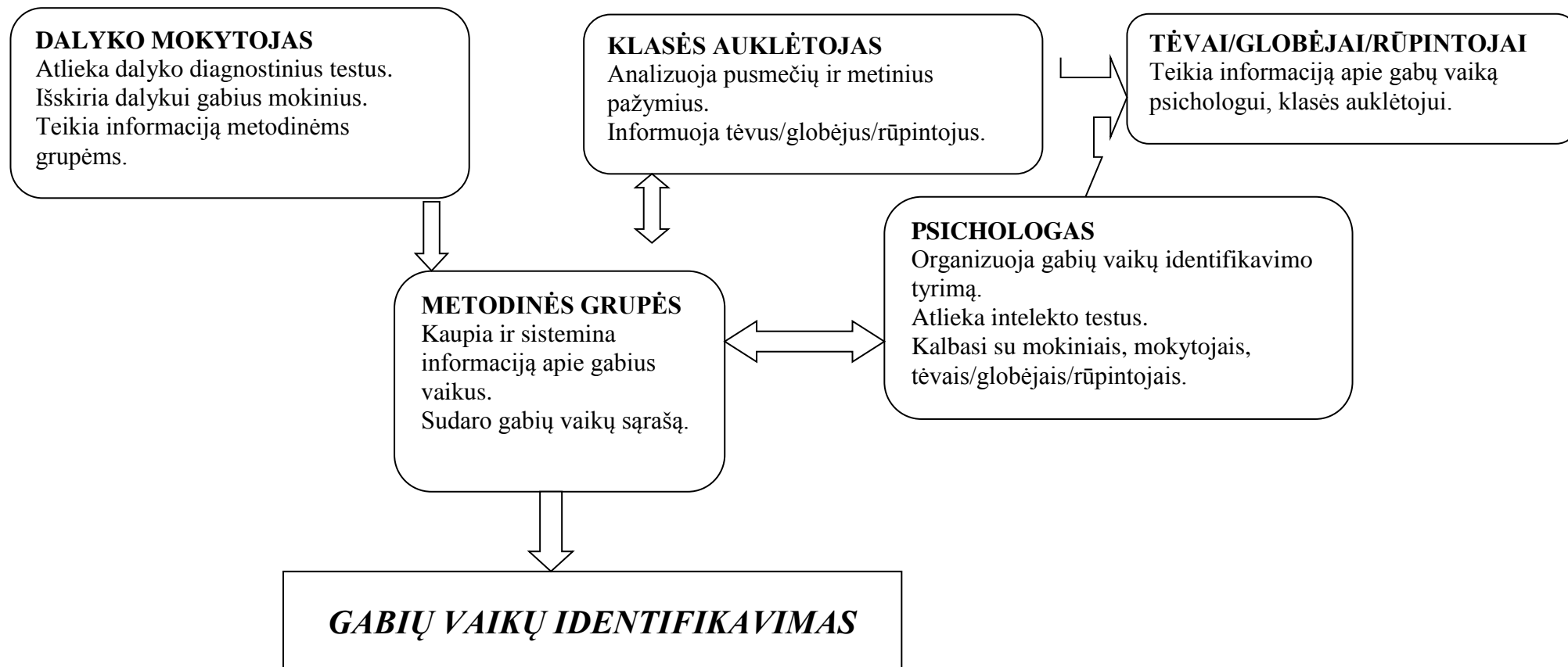
IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.

14. Šis tvarkos aprašas gali būti keičiamas ir papildomas Įstaigos direktoriaus įsakymu, pritarus metodinei tarybai.

15. Už aprašo įgyvendinimą atsakingi Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesinio rengimo Įstaigos mokytojai, administracijos atstovais.

PANEVĖŽIO MARGARITOS RIMKEVIČAITĖS PROFESINIO RENGIMO CENTRAS

GABIŲ VAIKŲ IDENTIFIKAVIMO SISTEMA

PANEVĖŽIO MARGARITOS RIMKEVIČAITĖS PROFESINIO RENGIMO CENTRAS

DARBO SU GABIAIS VAIKAIS ORGANIZAVIMO SISTEMA

